

MARK BILINGEM

PLAŠLJIVAC

Preveo
Nikola Pajvančić

■ Laguna ■

Naslov originala

Mark Billingham

SCAREDY CAT

Copyright © Mark Billingham 2002

First published in Great Britain in 2002 by
Little, Brown & Company.

Translation Copyright © 2013 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Posvećeno Ketrin i Džeku. Ali još ne.

I u spomen na Vaj Vinjard (1925–2002)

Kucaj glasno, život je gluv.

MIMI PARENT

PROLOG

MUŠKA GIMNAZIJA „KRALJ EDVARD IV“

14. avgust 1984.
G. i gđa Palmer
Ulica Valentajn br. 43
Harou
Midlseks

Poštovani gospodine i gospođo Palmer,

Po okončanju vanrednog sastanka upravnog odbora, sa velikim žaljenjem vam pišem da potvrdim odluku o izbacivanju iz škole vašeg sina Martina. Odluka stupa na snagu odmah.

Moram da naglasim kako je ovo nesvakidašnji postupak i da mu se pribegava tek u krajnjoj nuždi. Procenjeno je, međutim, da je to jedina odgovarajuća mera s obzirom na prirodu prestupa. Postupci vašeg sina već su neko vreme izazivali zabrinutost, a još više uznemiravaju s obzirom na njegov odličan školski uspeh i prethodno povučenu prirodu. Najnoviji, odvratni događaj tek je poslednji u nizu neprihvatljivih postupaka i grubih kršenja školskih pravila.

Kao što znate, vaš sin nije jedini učenik umešan u taj događaj, i zaista, možete se donekle tešiti činjenicom da vaš sin gotovo sigurno nije bio glavni izvršilac i da je, po mom sudu, to učinio bar jednim delom zbog uticaja lošeg društva. Međutim, bez obzira na to, nije pokazao nimalo kajanja za svoje postupke i ne želi da optuži saučesnika u zločinu.

U cilju održavanja visokih obrazovnih standarda ove škole, smatram da se moraju sprovesti i slični disciplinski standardi. Pošto je tako, postupci poput onih vašeg sina ne mogu se tolerisati.

Želim Martinu mnogo sreće u novoj školi.

S poštovanjem,

Mr Filip Stenli, direktor

Župni put, Harou, Midlseks, MA3 4HL

PRVI DEO

OSAM LETA,
JEDNA ZIMA

2001.

Datum: 27. novembar

Meta: Ž

Uzrast: 20-30

Mesto nalaženja: Londonska železnička stanica
(unutra ili napolju)

Mesto izvršenja: kasnije

Metod: Samo ruke (oružje dozvoljeno za savladavanje,
ako bude neophodno)

Niklin je čekao, netremice posmatrajući, dok su njih dvoje išli ka njemu s perona držeći se za ruke.

Bila je savršena.

On je još stezao knjigu koju je izgleda čitao u vozu, a ona je jela sendvič. Nešto su pričali i smejali se. Nisu zastajkiivali. Pogledali su pravo u Niklina, ali ga nisu videli. Nisu nikoga tražili pogledom. Nisu očekivali da ih neko čeka.

On je sedeo i pijuckao koka-kolu iz konzerve, svaki čas pogledajući tablu s redom vožnje. Tek ozlojeđeni putnik koji

prati kašnjenja. Okrenuo je glavu i gledao ih dok su prolazili kraj njega. Verovatno su išli na taksi, autobus ili metro. Ako će da hvataju taksi, on će ostati da sedi i sačekaće nekog drugog. Bez veze, ali nije kraj sveta. Ako planiraju da nastave put javnim prevozom, pratiće ih.

Imao je sreće.

Još se držeći za ruke, stali su na pokretne stepenice koje vode dole u metro. Niklin je spustio polupraznu konzervu na pod pored sebe pa je ustao i čuo kako mu koleno glasno škljoca. Osmehnuo se. Stižu ga godine.

Potražio je u džepu čokoladicu koju je ranije kupio. Pomerio je nož u stranu, izvadio čokoladu i počeo da je otvara dok je išao ka pokretnim stepenicama. Kada je stao iza nekog putnika s rancem, zagrizao ju je i pošto je utvrdio da su njih dvoje još tu, šest-sedam metara niže, pogledao je kroz ogromne prozore ka autobuskoj stanici. Gomila se polako proređivala; još malo pa će kraj špica.

Smrkavalo se. Na ulicama i u kućama.

U ljudskim glavama.

Seli su na Severnu liniju, u pravcu juga. On se smestio nekoliko sedišta dalje i gledao. Pomislio je kako je ona u ranim tridesetim. Visoka, tamnokosa i tamnooka, a za njenu put je Niklin mislio da se opisuje kao maslinasta. Ono što bi njegova majka možda nazvala „trun garava“. Nije bila lepa, ali nije bila ni krš.

Mada to zaista nema veze.

Metro je prošao kroz Vest end pa je nastavio na jug. Klempam, slutio je, ili možda Tuting. Svejedno...

Njih dvoje se nisu puštali. On je još gledao u knjigu, svaki čas dižući pogled da joj se osmehne. Ona mu je stezala šaku i nekoliko puta se čak i nagnula da ga njuška po vratu. Ljudi okolo su se osmehivali i odmahivali glavom. Kad god bi se

čas približio, znoj bi počeo da ga pecka po čelu i osetio bi onaj memljiv podrumski miris koji je narastao tako silan, tako prodoran.

Ustali su kada je metro stao u stanici Balam.

Gledao ih je kako uz smeh iskaču iz vagona, pa je sačekao tren ili dva pre nego što je opušteno pošao za njima.

Držao se na bezbednoj udaljenosti, ali oni su bili toliko zaneti jedno drugim da je verovatno mogao da hoda i tik iza njih. Nesvesni sveta oko sebe, išli su ispred njega, ka izlazu iz stanice. Ona je na sebi imala dugačak zeleni kaput i čizme. On je bio u plavoj vetrovci, s vunenom kapom.

Niklin je bio odeven u dugačak crn kaput s dubokim džepovima.

Ispred na ulici, gde su pozadinu stvarala drečava božićna svetla, njihove siluete ocrtavale su se naspram grimiznog neba. Znao je da je to jedna od slika koje će upamtiti. Biće i drugih, naravno.

Prošli su pored malog niza prodavnica i on je morao da se odupre porivu da utrči u novinarnicu po još čokolade. Ostala mu je samo još jedna. Znao je da bi mogao da uleti i izleti za samo nekoliko sekundi, ali se nije usuđivao da rizikuje, da ih ne izgubi. Kupiće još kada ovo bude gotovo. Tada će crkavati od gladi.

Skrenuli su sa glavne ulice u dobro osvetljenu ali mirnu sporednu i njemu dah postade isprekidan dok ju je gledao kako stavlja ruku u džep da nađe ključeve. Malčice je ubrzao. Čuo ih je kako pričaju o tostu, čaju i krevetu. Video je njihovu radost što su stigli kući.

Zavukao je ruku u džep, osvrćući se da vidi da li neko gleda.

Nadao se da ne žive u stanu. Da će imati malo privatnosti. Molio se da ga sreća bar malo prati.

Njen ključ kliznu u bravu a njegova šaka se spusti preko njenih usta. Prvi nagon joj je bio da vrisne, ali joj Niklin pritisnu nož u leđa i s bolom dođe i malo razboritosti. Nije se okrenula da ga pogleda.

„Idemo unutra.“

Osećajući ukus znoja s njegovog dlana, osećajući mokraću kako joj curi niz nogu, ona otvara ulazna vrata, ruka joj očajnički traži, spušta se sa strane ka onome koga voli. Ka jedinom do koga joj je stalo.

Ka svom detetu.

„Nemoj...“

Glas joj je prigušen zbog njegove šake. Reč je nestala. On gura nju i dečaka unutra, žuri za njima, i zalupi vratima za sobom.

Mališan u plavoj vetrovcu još čvrsto drži slikovnicu. Gleda odozdo u neznanca istim tamnim očima kao majka, usta mu se puće u sićušno, beskonačno zbunjeno „O“.

JEDAN

Nešto malo posle pola deset ujutru. Prvi sivi ponedeljak u decembru. S trećeg sprata zgrade Bek Tom Torn se zagledao iznad spomenika u beton i ravnodušnost Hendona, želeći iznad svega da ne razmišlja razborito.

Nažalost, upravo je to činio. Sortirao materijal pred sobom, upoznavao se s njim. Dodeljivao svakoj stavci, čak i nesvesno, emocionalne reakcije koje će senčiti svaki njegov budni čas u mesecima koji dolaze.

A i mnoge časove u snu.

Potpuno budan i usredsređen, Torn je sedeo i proučavao smrt na način na koji drugi ljudi na poslu gledaju u kompjuterski monitor ili sede za kasom. Bio je to materijal s kojim je on radio svakog dana, a ipak, suočen s *ovim*, prijalo bi mu nešto da malo ublaži stvarnost. Čak bi i težak mamurluk bio bolji. Nešto što bi sve malo zamaglilo. Nešto što bi stišalo užas.

On je video stotine, možda hiljade ovakvih fotografija. Zurio je u njih tokom godina jednako ravnodušno kao što zubar gleda rendgenske snimke ili računovođa finansijski

izveštaj. Više nije znao koliko puta je video crno-bele snimke na kojima su udovi bleđi, iskrivljeni, otkinuti ili ih prosto nema. A onda su došli kolor-snimci. Bleđa tela leže na zelenim tepisima. Prsten ljubičastih modrica oko vrata belog kao kreč. Jarke šare tapeta na kojima se krvave mrlje jedva naziru.

Izložba koja većito narasta, s jednostavnom porukom: emocije imaju moć, tela ne.

To su bile slike sortirane u njegovoj kancelariji, sa duplikatima pohranjenim u njegovoj glavi. Snimci smrti i portreti poslednjih časova života. Bilo je slučajeva kada je Torn zurio u ta tela u crno-belom pa bi mu se učinilo da nazire srdžbu, mržnju, pohlepu ili požudu, ili možda aveti tih osećanja, kako lebde u uglovima sobe poput ektoplazme.

Fotografije na stolu pred njim ovog jutra nisu bile ništa mučnije od onih koje je viđao pre, ali dok je zurio u prizor mrtve žene, činilo mu se kao da netremice zuri u plamen i da će mu oči iscuriti.

Gledao ju je očima njenog deteta.

Čarli Garner, tri godine, sada siročče.

Čarli Garner, tri godine, koga su sada čuvali baka i deka, koji još ne znaju šta da mu kažu, šta se desilo s mamom.

Čarli Garner, tri godine, koji je gotovo čitava dva dana proveo sam u kući s majčinim lešom, stežući papirić od čokolade koji je sasvim olizao, vrištao je gladan i prljav, sve dok komšija nije zakucao.

„Tome...“

Torn je još koji trenutak gledao u sivilo pre nego što se rezignirano okrenuo ka glavnom inspektoru Raselu Brigstoku.

U sklopu velike reorganizacije Metropolitene policije pre nekih godinu dana, u tri novoustanovljene grupe za teška krivična dela osnovano je nekoliko novih odeljenja. Jedinica sastavljena u potpunosti od policajaca vraćenih iz penzije

osnovana je sa ciljem da istražuje isključivo stare nerešene slučajeve. Ta jedinica, brzo prozvana Staračko odeljenje, bila je samo jedna od mnogih novih inicijativa u svežem i navodno proaktivnom pristupu borbi protiv kriminala u prestonici. Bilo je i drugih odreda, specijalizovanih za seksualne zločine, nasilje nad decom i vatreno oružje.

Onda je tu bio i Tim 3, Grupa za teška krivična dela (Zapad).

Zvanično, taj odred je osmišljen da istražuje slučajeve čiji su parametri van onih koji se mogu istraživati drugde – slučajeve koji se ne uklapaju ni u čiju nadležnost. *Neki* su, međutim, tvrdili da je GTKD 3 (Zapad) ustanovljena prosto zato što niko ne zna šta tačno da radi sa inspektorom Tomom Tornom. Sam Torn je smatrao da je istina verovatno negde između.

Rasel Brigstok je bio zapovednik jedinice i Torn ga je poznavao više od deset godina. Bio je to krupan čovek, upečatljiv, s naočarima s rožnatim okvirom i kosom kojom se preterano ponosio. Bila je gusta i izrazito crna, i glavni inspektor je izuzetno uživao da oblikuje svoju gotovo elvisovsku ćubicu. Ipak, premda je bio san svakog karikaturiste, umeo je da bude i košmar za osumnjičene. Torn je viđao Brigstoka bez naočara, stegnutih pesnica, kad mu kosa padne na znojavo čelo dok korača po sobi za saslušanja, urla, preti, ostvaruje pretnje, traži istinu.

„Karol Garner je bila samohrana majka. Imala je dvadeset osam godina. Muž joj je poginuo u saobraćajnoj nesreći pre tri godine, nedugo pošto im se rodio sin. Bila je učiteljica. Nađena je mrtva u svojoj kući u Balamu pre četiri dana. Nije bilo tragova provale. Vratila se na stanicu Juston u pola sedam po podne dvadeset sedmog, pošto je bila u Birmingemu da poseti roditelje. Mislimo da ju je ubica pratio sa stanice, verovatno u metrou. U njenom džepu smo našli mesečnu kartu.“

Brigstokov glas bio je tih i bez naglasaka, gotovo monoton. A ipak su nabrojane činjenice koje je prosto izneo bile užasno snažne. Torn je znao većinu toga što je čuo, pošto ga je Brigstok juče obavestio, pa opet su reči bile kao serija udaraca, svaki jači od prethodnog, od kojih je zajedno ostao izubijan i bez daha. Video je da su i ostali jednako šokirani.

A znao je da još nisu čuli najgore.

Brigstok je nastavio. „Možemo samo da nagađamo kako je ubica ušao i koliko je dugo proveo u kući Kerol Garner, ali znamo šta je uradio kada se našao tamo...“

Brigstok je pogledao niz sto, tražeći od čoveka na drugom kraju da nastavi dalje. Torn se zagledao u priliku u crnom duksu, s obrijanom glavom i zapanjujućom zbirkom pirsinga na licu. Većina ljudi nije zamišljala da patolozi izgledaju kao Fil Hendriks, ali je on bio najbolji s kojim je Torn saradivao u karijeri. Torn diže obrvu. Je li to nova minduša? Hendriks je voleo da svakog novog dečka obeleži đinđuvom u nosu ili uhu. Torn se iskreno nadao da će se ovaj uskoro smiriti, pre nego što više ne bude bio u stanju da podigne glavu.

Doktor Fil Hendriks je bio jedini civil u timu. Bio je tu od početka, naravno, pošto se tim okupio zbog nađenog tela. Tela koje će nož da otvori; priča o njegovom putovanju do hladnog čeličnog stola prošaputana u nizu tajni koje odaju mrtvo tkivo i otvrdli organi. To je bila patologova oblast.

Mada su on i Hendriks bili dobri prijatelji, od tog trenutka pa nadalje, u kontekstu istrage, Torn će biti srećan da ga više ne vidi.

„Po tome kada je ušla na voz iz Birmingema, mislimo da je ubijena negde između sedam i deset uveče dvadeset sedmog. Bila je mrtva nekih četrdeset osam časova kada su je našli.“

Ravni mančesterski naglasak s jednostavnom preciznošću prenosio je otrcanu i banalnu stvarnost istinskog užasa. Torn je video neizrecivu misao na licima ljudi za stolom.

Kakva su ta dva dana bila za malog Čarlija Garnera?

„Nema tragova seksualnog zlostavljanja i nema znaka da se ozbiljnije branila. Očigledan zaključak jeste da je ubica zapretio detetu.“ Hendriks je zastao, udahnuo. „Zadavio je Kerol Garner golim rukama.“

„Jebem li mu...“

Torn pogleda ulevo. Narednik Sara Mekevoj zurila je u fasciklu pred sobom. Torn je čekao, ali se na tren činilo da je rekla sve što je imala na umu. Nju je Torn poznavao najkraće od svih prisutnih. Zapravo je uopšte nije ni poznavao. Odlučna je, bez sumnje i više nego sposobna. Međutim, bilo je nečega zbog čega je Torn bio pomalo oprezan. Bilo je nečeg skrivenog.

Tornove misli se ponovo sabraše na glas detektiva Dejva Holanda. „Da li smatramo da se za nju odlučio zbog deteta?“

Torn klimnu glavom. „To je bila njena slabost. Da, mislim da verovatno jeste...“

Brigstok ga prekide. „Ali to nije zaista bitno.“

„Nije zaista bitno?“ Holand se skroz zbunio, pa je pogledao šefa.

Torn slegnu ramenima pa ga pogleda. *Dejv, sačekaj pa ćeš videti.*

Prošlo je tek nešto više od godinu dana otkako je Torn počeo da radi sa Dejvom Holandom, i ovaj je napokon počinjao da izgleda kao odrastao čovek. Kosa mu je još bila previše plava i razbašurena, ali su crte lica danas izgledale malčice čvršće. Torn je znao da to nema toliko veze s godinama koliko s iskustvom. Zamor materijala. I najzdravija i najnedužnija lica moraće malo da se smrače suočena s onim što donosi posao.

Promena je počela za vreme njihovog prvog zajedničkog slučaja. Tri meseca u kojima je Torn izgubio prijatelje

i stekao neprijatelje, dok se Dejv Holand zbližavao s njim, posmatrajući, upijajući i postajući neko drugi. Tri meseca koja su se završila udarcem skalpela na krvavom tavanu u južnom Londonu.

Holand je mnogo toga naučio i od mnogo čega se *odučio*, a Torn je sve to posmatrao s ponosom, ali i s tugom. Redovno je vodio tu raspravu sa samim sobom – da li se dobar policajac i dobar čovek međusobno isključuju? Donekle oguglati jeste u redu, ali za to mora da se plati cena. Prisetio se plakata s upozorenjem koji je video u čekaonici kod zubara: drastična slika odgrizene usne pacijenta koji je „isprobavao“ dejstvo lokalne anestezije. Možete da grizete i grizete i ništa ne osetite, ali je samo pitanje vremena kada će anestetik prestati da deluje i bol neizbežno početi.

A i ta otupelost će jednog dana da prođe, kod onih kolega koje je Torn posmatrao kako žive zaštićeni raznim vrstama oklopa. Bilo da su proizvedeni u glavi, ili da potiču iz flaše, jednog dana će se neizbežno istrošiti i onda će agonija biti nepodnošljiva. To nije bilo u prirodi Toma Torna, a osećao je da nije ni u Holandovoj prirodi uprkos hvalisanju i proseravanjima koja je ovaj u međuvremenu naučio.

Dobar policajac i dobar čovek. Verovatno *nisu* međusobno isključivi, nego ih je samo jebeno teško pomiriti. Kao nešto iz fizike što je teorijski moguće, samo što nikada niko nije video. U prostoriji koju su duhovito zvali sobom za sastanke nakratko je zavladala tišina. Bila je to zapravo tek malo veća kancelarija, s bokalom kafe i nešto više neudobnih plastičnih stolica nego drugde. Torn je razmislio o tome šta zna o čoveku koji je ubio Kerol Garner. Čovek koji voli kontrolu, koji mora da je ima. Kukavica. Možda fizički neugledan... Gospode, počeo je da zvuči kao oni forenzički psihijatri za koje je mislio da papreno naplaćuju svoje usluge. Ono što

jeste znao, naravno, bilo je da taj ubica uopšte nije običan. Da je nesvakidašnji, i da ima mnogo veći *potencijal* nego što Holand ili Mekevojeva još shvataju. A tu je, naravno, bilo i *zašto*. Kao i uvek, *zašto*. I kao i uvek, Toma Torna je za *zašto* boleo kurac. Suočiće se s njim ako se ukaže. Zgrabiće ga obema rukama ako pomoću njega bude mogao da uhvati ubicu. Ali ga nije *bilo briga*. Bar ga nije bilo briga je li čovek koga traži u detinjstvu dobio bicikl na poklon ili nije...

Mekevojeva se meškoljila na stolici pored njega. Završila je pregledanje dosijea i osećao je da ona ima nešto da kaže.

„Šta je, Sara?“

„Ovo je užasno, nema šta... a ovo s detetom, pa to je jebeni pakao, ali još ne shvatam sasvim *zašto* je to slučaj za nas, a ne za nekog drugog. Mislim, kako znamo da je nije ubio neko koga je poznavala? Nema znakova provale, možda je to bio dečko ili bivši dečko... dakle, *zašto* mi? Gospodine.“

Torn pogleda u Brigstoka, koji je, savršeno odabravši pravi trenutak, bacio nov svežanj fotografija na sto.

Holand opušteno pruži ruku da uzme fotografiju. „Ja sam mislio isto. Ne shvatam zbog čega...“ Zastao je kada je ugledao ženu na leđima. Usta su joj bila otvorena, oči iskolačene i zakrvavljene. Žena je ležala među kesama za đubre u hladnoj, mračnoj ulici. Žena nije bila Kerol Garner.

Bio je to dramatičan gest, a to mu i jeste bila namera. Brigstok je želeo da potpali svoj tim. Želeo je da budu šokirani, motivisani, strastveni.

Sada je sasvim sigurno imao njihovu pažnju.

Torn je objasnio s čim tačno imaju posla. „Ovo se razlikuje, Holande“ – pogledao je Mekevojevu – „ovo je *naše* zato što mu nije prvi put.“

Sada je malopredašnja tišina ličina na halabuku. Torn nije čuo ništa sem dalekog odjeka sopstvenog glasa i šištanja

adrenalina u sopstvenom krvotoku. Brigstok i Hendriks sedeli su ukipljeni, oborenih glava. Holand i Mekevojeva užasnuto su se pogledali.

„To je razlog zašto znamo da je pratio Kerol Garner sa stanice Juston. Zato što je, čim je ubio nju, tog istog dana, otišao na Kings kros. Otišao je na drugu stanicu, našao drugu ženu i uradio sve isto.“

Karen, ponovo se desilo.

Molim te, dozvoli mi da ti objasnim šta. Ne bih mogao da podnesem da ružno misliš o meni. Znam da mi nipošto ne možeš oprostiti to što sam uradio, niti da to možeš opravdati... to što sam uradio... to što radim, ali znam da ćeš shvatiti. Oduvek sam verovao da kada bih imao priliku da ti objasnim ko sam, da ti se poverim, da bi ti bila jedina osoba na svetu koja bi zaista shvatila. Ti si me uvek videla onakvog kakav jesam. Uvek si znala šta mislim o tebi. Video sam to u onom tvom stidljivom osmehu.

Znala si da imaš moć nada mnom, zar ne, ali se nikada zbog toga nisam na tebe ljutio. Deo mene je uživao u zadirkivanju. Želeo sam da budem onaj koga ćeš zadirkivati. Osećao sam se kao da sam ipak nekome potreban. Zbog toga si mi samo bila još privlačnija, Karen...

Mada, gospode. Gospode. Ponovo sam to uradio. Ono što mi je naloženo.

Bila je sama i ničega se nije bojala. Bilo mi je jasno po načinu njenog hoda dok sam je pratio sa stanice. Ne drska neustrašivost, već nekakvo poverenje. Videla je dobro u svakom, to mi je bilo jasno. Bilo je mračno i nije mogla da vidi koliko sam ja slab i ogavan. U njenim očima nije bilo straha kada sam joj se obratio.

A ipak je shvatila šta će da se desi, kada je videla strah u mojim očima.

Čim je shvatila, počela je da se bori, ali nije bila dovoljno snažna. Bila je upola manja od mene, Karen, i trebalo je samo da sačekam da se malo umori. Grebala je i siktala i nisam mogao da je gledam. A pošto je bilo gotovo, nisam mogao da podnesem što njeno lice, koje je bilo tako otvoreno i toplo kao tvoje, sada izgleda kao nešto iza stakla, ili odavno zamrznuto u komadu leda, i da sam ja taj zbog koga je takvo.

A i narastao sam, Karen. Tamo dole. Dok sam to radio, i ponovo posle, dok sam je sakrivao. Ostao sam uzbuđen dok šištanje u mojoj glavi nije počelo da zamire a ogrebotine na mojoj šaci počele da peku.

Tako ne narastem ni kada mislim o prošlosti.

Ne želim da ti bude neprijatno što ti tako govorim, ali ako s tobom ne mogu da budem iskren u vezi sa ovim stvarima, onda ništa nema smisla. Nikada ti nisam rekao šta sam mislio kada sam imao priliku, tako da sada neću ništa da krijem.

I nikada te neću lagati, Karen, to ti obećavam.

Naravno, nisi ti jedina koja zna šta sam ja zapravo, ali si jedina koja može da vidi šta je unutra. Ne vadim se, znam da ništa ne zaslužujem, ali sam bar iskren. Otvoren i iskren.

Ona mi nije bila ništa, ta žena sa stanice. Nije mi bila ništa a gasio sam joj život.

Mnogo mi je žao, i zaslužujem ono što će sigurno uslediti.

Mrzim što molim za uslugu, Karen, ali ako je vidiš, tu ženu što sam je ubio, hoćeš li joj to reći u moje ime?

1982.

Deca su to zvala „Priča iz džungle“.

Žrtva je bila prikovana za asfalt, jedan dečak joj je držao ruke, a drugi sedeo na grudima. Oružje su bili prsti – kucali su i bockali – ubadanjem u grudnu kost održavali ritam priče. Ritam koraka svake nove životinje koja stupa kroz džunglu. Priča je bila veoma jednostavna; prost izgovor da se nanosi bol.

Žilav, crnokos dečak naslonio se na zid, a njegove sitne tamne oči upijale su svaki detalj. Gledao je kako mučenje počinje.

Kada su išli majmuni, ili neka druga sitna stvorenja koja je pripovedač uvodio na početku, to nije bilo ništa gore od golicanja. Žrtva bi se migoljila, govorila im da stanu, da je puste; strah od onoga što sledi bio je gori od svega. Onda bi naišli lavovi i tigrovi. Teži koraci, prsti ubadaju jače, suze se kupe u uglovima očiju. A sve, naravno, vodi do naizgled beskonačne horde slonova koji gaze kroz džunglu, prsti tada udaraju u grudi, bol postaje neizdrživa.

Krupni dečak na zemlji sada je vrištao.

Crnokosi dečak se odgurnuo od zida, izvadio ruke iz džepova i otišao preko igrališta do mesta gde su posmatrači stajali u krugu, rugali se i tapšali. Bilo je vreme da se umeša.

Onaj koji je pričao „priču“ zvao se Bardzli. Dečak ga je mrzeo. Probio se kroz gomilu, što nije bilo teško pošto ga se većina drugih trećaka bojala. Ipak je on bio „ludak“, onaj koji je spreman na sve. Dečak koji je umeo da baci klupu kroz prozor, maše kiticom po razredu ili izbuši učitelju gume. Morao je da istrpi veoma mnogo kazni da bi izašao na takav glas, ali je ugled koji je stekao bio toga vredan.

Nije ga bilo briga za geografiju ili francusku gramatiku, ali je znao šta znači poštovanje.

Sagnuo se, kao uzgred zgrabio Bardzlija za kosu pa ga cimnuo. Iz gomile se začulo huktanje, koje je hitro prešlo u nervozan smeh kada je Bardzli poskočio, besan, spreman da preusmeri svoju agresivnost na onoga ko je izazvao taj grozni bol.

Onda je video ko je vinovnik. Dečak, daleko manji i mršaviji od njega, mirno mu je uzvrćao pogled, s očima hladnim i mračnim kao kamenje zaleđeno u blatu, s rukama ponovo zavučeni duboko u džepove.

Gomila se hitro raštrkala u manje grupe. Već je počinjala fudbalska utakmica dok se Bardzli povlačio ka svlačionici, obećavajući neku strašnu osvetu posle časova, ali ni sam u to ne verujući.

Dečak na zemlji pridigao se i počeo da popravlja razdrljenu uniformu. Ništa nije rekao, ali je nervozno odmerio svog spasioca dok je vezivao kravatu i prevlačio rukavom preko balave usne.

Crnokosi dečak ga je već viđao, ali nikada nisu razgovarali. Bio je godinu dana mlađi, verovatno mu je bilo tek dvanaest,

a različiti razredi nisu se gotovo uopšte mešali. Svetlosmeđa kosa bila mu je neobično uredno počešljana, s razdeljkom, i često se mogao videti u nekom kutku, kako mu bledoplave oči sa zavišću proviruju iza knjige, kako posmatraju razne igre u kojima za njega nema mesta. Bio je krupno dete, bar za pola glave viši od većine ostalih u svom razredu a uz to i veoma snažan, ali je bio spor u svemu što je bitno. Verovatno nije uradio ništa posebno da se zameri Bardzliju, ali zar je to uopšte važno.

Stariji dečak je gledao, osmehujući se, dok je ovaj vadio smeđ plastičan češalj, pa ga provlačio kroz svetlosmeđu kosu, istresajući komadiće sitnog šljunka s igrališta. I on je sam, naravno, imao češalj, ali je njegov bio metalni; to je mnogo više kul, i koristio ga je uglavnom za tuče češljevima na pauzi za ručak, gde je bio neprikosnoveni šampion. Te tuče bile su surovija verzija „crvenih rukavica“ ili igre „papir makaze kamen“ i nečija šaka je mogla očas posla da bude sva krvava. On je bio šampion ne zato što je bio brži od svih ostalih, već zato što je duže mogao da trpi bol.

Kada bi se na to rešio, mogao je da trpi veoma velik bol.

Smeđokosi dečak je pažljivo stavio češalj u unutrašnji džep sakoa, nervozno se nakašljao, pa mu se na licu pojavio osmeh, što se retko viđalo. Brzo je nestao, kada mu nije uzvraćeno osmehom. Umesto njega pružio je ruku, primetno bez krasti i ožiljaka.

„Hvala ti... što si to uradio. Ja sam Palmer. Martin...“

Žilavi crnokosi dečak, ludi dečak, dečak spreman na sve klimnuo je glavom. Nije se osvrnuo na ruku i izgovorio je svoje ime uz lukav osmeh, kao da otkriva neku prljavu tajnu.

Kao da daje poklon koji je zapravo mnogo vredniji nego što izgleda.

„Niklin.“